

НЕДОБИТКИ ЖОВТО-БЛАКИТНОЇ ПЕТЛЮРІВЩИНИ НЕ ЗУПИНЯТЬ КОЛЕСА ІСТОРІЇ.

(В. Я. Чубар про "Спілку Визволення України").

У зв'язку з викриттям контр-революційної організації "СВУ", співробітники РАТАУ розмовляли із головою Ради Народних Комісарів УСРР тов. В. Я. Чубарем. Докладно спинившись на справі "СВУ", В. Я. Чубар сказав:

"У пресі оголошено повідомлення Державної Політичної Управи УСРР про викриття й ліквідацію контр-революційної організації, яка називала себе "Спілкою Визволення України". На чолі цієї організації ми бачимо ватажків буржуазних українських партій: колишнього міністра буржуазної України — С. Ефремова, колишнього прем'єр-міністра петлюрівського уряду й теперішнього керівника автокатолицької церкви — В. Чехівського, колишнього міністра закордонних справ петлюрівського уряду — А. Ніковського, О. Гермаїна, В. Дурдучка, якого та інших. Отже перше й основне, що дає об'яснення справі "СВУ" — це те, що організатори та ідейні вожді цієї контр-революційної організації є давні, відомі вороги, які довгий час боролися проти пролетарської революції на Україні. З матеріалів, що є в розпорядженні слідчих органів, видно, що керівний центр цієї контр-революційної організації знаходився в Україні. Голова цієї організації перебував у постійному контакті з цим рядом отаманів петлюрівських банд і становив фактично їхній центр на Україні. Розбіта в отвертих боюх контр-революція так була, як жовто-блакитна, провадила й провадить далі свою роботу проти пролетарської диктатури, проти успішного соціалістичного будівництва, що його під проводом комуністичної партії розгортають трудящі Радянської України. Лютий і неспокійний ворогів, їхня оскверненість зростає, що бачилих досить ми доводимо. Бачили, як з кожним днем і роком відбувається консолідація української пролетарської державності, як могутньо підноситься господарство Радянської України та добробут трудящих мас, як зростає під проводом комуністичної партії (більшовиків) України віками пригноблена під російського царату українська культура, недобитки російської буржуазії, недобитки української буржуазії створюються організація ДПУ. Ми плем'ємо глибоко учасників цієї ворожої українських трудящих організацій, що замірювалася полатити робітничо-селянську Україну й настановити буржуазний лад. Але ще до цього повідомлення у Львові відбувся напад купки буржуазних студентів на наш радянський консулят. Звичайно, що ця демонстрація співвітчужа ворогам радянської влади, була зроблена в згоді з польським фашизмом, що протягом цілого часу активно підтримує й допомагає всім ворогам нашої республіки, контрреволюційним групам."

У керівній верхівці її був колишній петлюрівський міністр Ніковський, спеціально делегований від Петлюри, як емісар закордонного центру. Перед самим від'їздом на Україну, Ніковський бачився й одержав від нього керівні директиви для "СВУ". Матеріали, що є в руках наших слідчих органів, свідчать, що "СВУ" безпосередньо була зв'язана з сусідніми імперіалістичними державами, одержувала від них підтримку, як бачимо, "СВУ" провадила свою роботу старими випробуваними шляхами української контр-революції й мала на меті "визволити" Україну від влади українського робітництва й селянства, та віддати її на визиск і розграбування чужоземному капіталові.

Контр-революціонери з "СВУ" після арешту знайшли собі співчуття від українських фашистських груп на Західній Україні, зокрема, від славновідомих унів'ерситетських груп, що відомі, як добрі гендари інтересами українського народу. Ці люди, які давно впряглися у воза польського фашизму, галасують, нібито на Радянській Україні йде похід проти української культури, української науки. Та нікого унів'ерситетам обдурити не можна. Трудящі маси Західної України зривуть машкару з тих буржуазних політиків, як зривано цю машкару з Ефремових і Ніковських, які своєю роботою проти української Радянської Держави, проти української культури, проти української науки, проти розвитку українського народного господарства хотіли прикрити наукою й високим знанням наукових працівників.

Виступи академіків Д. І. Багалія, Корчак-Чепурківського, Соколовського, західно-українського професора М. Лозинського, заяви сотень наукових робітників, що в них повно олобуршення протесту проти діяльності зухвалого групи контр-революціонерів, повно солідарності з радянською владою й комуністичною партією: найкраща відповідь всім цим унів'ерситетським брехунцям. Голова протесту радянських інженерів, робітників, студентів і селянських мас, що його ми спостерігаємо теперішньої України, переконливо доводить, що куркульсько-непатристичні ідеологи, петлюрівські недобитки знайдуть під-

тримку й співчуття тільки в тих, які пляни вони виконували, кому вони запродалися, та ще від тих, кого давно вимелі робітничий клас за межі України.

Робітничо-селянський уряд Радянської України жорстоко карав і каратиме бідних і жовто-блакитних контр-революціонерів, що намагалися полатити радянський великий соціалістичний побудівництво, що замірялося кинути незалежну Українську Радянську Державу в лабеті капіталістів.

Тепер, як ніколи, розгорнули робітничі й селянські України свої творчі сили. Саме в спільні з іншими радянськими робітниками завоювали вони собі умови для успішного соціалістичного будівництва, для могутнього розгортання культурно-національного будівництва. Українська Радянська культура в своєму розвитку, побудована на колосальній базі, творить мільйони українського трудящого селянства, сотні тисяч робітників Донбасу, Дніпропетровщини, Харківщини, Криворіжжя. Ліквідацію неписьменності, нові мільйони трудящих прилучаються до цього величезного процесу. Спіраючись на розвиток соціалістичної промисловості, бідняцько-середняцькі маси українського селянства, під проводом пролетаріату, приступають до перебудови на соціалістичних засадах свого відсталого, розпороченого, колісального, відоминського та куркульського господарства.

Всі кращі сили українського трудящого інтелігенції під проводом комуністичної партії беруть участь у великій і величній роботі. І в рештках жовто-блакитної петлюрівщини, її билим російським контр-революціонером колесами історії не зупинити! Всім ми разом, і ти зокрема, куди петлюрівці, яка утворила "Спілку Визволення України", місце на смітнику історії.

ПРОМОВА ПРОФ. М. ЛОЗИНСЬКОГО НА ДЕМОНСТРАЦІЇ В ХАРКОВІ.

23. листопада ц. р. в Харкові відбулася масова демонстрація студентів вищих шкіл разом із своїми професорами на знак протесту проти ефремівсько-петлюрівської контр-революції та проти нападу унів'ерситетських студентів на радянський консулят у Львові. На демонстрації перед будинком ДПУ з промовою перед багатотисячною громадою, виступив відомий галицький професор прав Михайло Лозинський, яку в короткі ніше наводимо.

Товариші! Ми всі довідалися, що існувала контрреволюційна організація, сформована проти української Соціалістичної Республіки, яку викрили органи пролетарської диктатури ДПУ. Ми плем'ємо глибоко учасників цієї ворожої українських трудящих організацій, що замірювалася полатити робітничо-селянську Україну й настановити буржуазний лад. Але ще до цього повідомлення у Львові відбувся напад купки буржуазних студентів на наш радянський консулят. Звичайно, що ця демонстрація співвітчужа ворогам радянської влади, була зроблена в згоді з польським фашизмом, що протягом цілого часу активно підтримує й допомагає всім ворогам нашої республіки, контрреволюційним групам."

Після поразки польських імперіалістів, що спробували напасти на Радянську Україну, в Ризі, було підписано угоду, за якою польський уряд зобов'язувався не втручатися у внутрішні справи Радянської України, також зобов'язався забезпечити інтереси українського населення загарбаних Польщею територій Західної України.

Ми маємо ще один новий приклад того, як панська Польща виконує свої зобов'язання. Ніби не досить було підтримки організації буржуазної контр-революції в нашій республіці

польський уряд мимого припустив, чи то організував напад українських буржуазних студентів на представництво УСРР. Звичайно, що поліція, якої завжди повно у Львові, коли треба робити українській погром, не видно було тоді, коли треба було вжити елементарних заходів оборони нашої держави. Польський уряд виступав у спільні з українським буржуазом на захист тутешніх контр-революціонерів.

Товариші! Знають, як ставиться польський уряд до свого другого ризького зобов'язання щодо українського населення. На Західній Україні панує режим безоглядного терору й погромів проти українських трудящих. На Західній Україні режим подвійного соціального й національного утиску набув нечуваного рівня. І сьогодні, коли ми читаємо про напад фашистських студентів на радянський представництво, треба нам знати, що це не західно-українські робітники, це не західно-українські селяни, це не західно-українські представники оскверненої української буржуазії, що прислужує польському фашизму.

Західно-українські робітничі й селянські за свою справляють батьківщину вважають Радянську Україну і в її оборону вони виступають. Панська Польща є для них такий самий класовий ворог, як і для всіх нас.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА І ЗАХІДНЯ БІЛОРУСЬ — КОЛЬОНІЇ ПОЛЬСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

На об'єднаному засіданні соймової комуністичної фракції, білоруського робітничо-селянського клубу, після Сельробу єдності і селянської самопомогі, що відбулося 26. листопада у Варшаві ухвалено декларацію про стан на Західній Україні й Західній Білорусі.

Декларація констатує, що імперіалістична польська буржуазія трактує Західну Україну й Західну Білорусь, як свої колонії. Після травневого перевороту 1926 року терор проти трудящих на окупованих польською буржуазією землях ще більше змінився. Муки селян і робітників, які борються за своє визволення — це один кровавий ланц розправ, катувань, тюрем і каторги.

В Західній Білорусі нема ані одного села, яке не оплакувало б своїх кращих синів, замордованих жовнірами й поліцією, або замкнених в польських каторжних тюрмах. Білоруські школи цілковито знищені. Культурно-освітні установи насильно знищені під доглядом поліції. Пресу знищено. Масові арештування не запересталися. Заарештовані учасники делегації до СРСР. Посольські віча поліції розбиває. Нема ані одного білоруського посла робітничо-селянського блоку, що не був би ранений поліцією або жовнірами.

Одночасно з цим і серед білоруських посів є такі самі запродані, як і українські унів'ерситети. Вони підтримують польський фашизм разом з унів'ерситетськими послами, вони солідаризуються з нападом на радянський консулят у Львові. Вони разом з унів'ерситетськими послами активно допомагають польському фашизму в його приготуваннях до збройного нападу на Радянську Україну й Радянську Білорусь.

Ці спроби буржуазії й білоруських, українських, єврейських і німецьких угодівців не в стані спинити визвольного руху трудящих мас, об'єднаних в єдиному братерському союзі для боротьби проти спільного ворога — польського капіталу й фашизму.

Декларацію підписали всі представники тих фракцій, що брали участь в засіданні.

ПИТАННЯ ЗЛУКИ МАЙНЕРІВ.

Дні 8. грудня відбулись міські юнів'ерситетські збори. Поближніх міських комітетів безробітних, підприємств, просять о ашпо-малу і т. п., було порушено питання про злуку майнерів з іншими міськими комітетами. Майнери Альберти й Брітін Колюбі.

Сірома майнерів ось так: делегати, що були вибрані майнерами від різних міських комітетів до Всеукраїнського Конгресу Праці й Р. П. Праці прийшли до порадуми між собою, що борються кожний юнів'ерситет з окремих приходиться довести тяжко. Делегати повернули з інших міських комітетів з тією постановою, що об'єднати їх має бути по справі міських комітетів.

Правда, ця справа не є офіційною, бо не було ніякого рішення в тому на загальних конвенціях, як також майнерські делегати не мали ніяких уповноважень від майнерів у цій справі. Але ту справу вже порушено й дискусія над нею, а навіть почато робити рішення на місцях щодо таких заходів.

Майнери на Белью, Алта, рішили одобрити цю справу, а на Колмен, Алта, рішено по справі передати до ексекутиви М.В. Ю.К., а та мала б порадумитися з ексекутивою Ю.М.В.А. щодо злуки майнерів в одну юнів'ерситетську організацію, через загальне голосування майнерських робітників. Зараз ця справа є досить важкою серед майнерів, а кращий знає, що в дійсності є.

Питання, яка юнів'ерситетська мала б вести справу майнерів: М.В.Ю.К. чи Ю.М.В.А.?

Відповідь ми знайдемо, коли ми добре приглянемося до них.

Таким самим класовим ворогом є для західно-українських трудящих ті контр-революційні організації, які повстають тут проти робітничо-селянської влади.

Я думаю, що нам не доводиться чекати на той момент, коли в наслідок революції в Польщі Західна Україна об'єднається з Радянською Україною. Цей мети прагнуть у своїй героїчній боротьбі західно-українські трудящі.

Хай живе Соборна Українська Соціалістична Радянська Республіка!

Гучні вигук "ура", "хай живе Соборна Українська Соціалістична Радянська Республіка!" — лунають з уст багатотисячної колюни.

з чисто класового боку. Перше вимови Ю.М.В.А. Ми, майнери, маємо й історію досить добре. Ми боролися внутрішній організації проти її верхів, а зараз їде завізита боротьба проти цієї верхівки, проти угодівства й аранжировки її лідерів.

В Західних Державах Америки прогресивні майнери на сово відпрацюють від неї. Найбільшим чином майнерський дистрикт Гішоу відпрацює й проголошує генеральний страйк, за ним пішли другі дистрикти як Індіана на Кентукі. Масово відпрацюють робітничі дистрикти під старих реакційних юнів'ерситетів, та творять нові юнів'ерситети на їх місцях.

Виходить, що нема потреби будувати її на цій боці, коли вона валяється на тім боці. Фундамент під старими реакційними юнів'ерситетами перетятий і ніяк не відновлює теперішньому часом.

М. КОШОВИНСЬКИЙ

ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ

(Докінчення.)

Ха-ха, горбатий! ха-ха, кривий! Світло кохалось од сміху і чадло димом.

Один за другим гості вставали з лавок та розходились по кутках, де було весело й тісно.

По обличчю мерця все розросталися плями, плеще затанцювали думки його воронили, безперестанку минаючи вираз. В піднятому кутку виступ немов застрівлює міркування: що на це життя? Як блиск на небі, як перешивний світ.

При снідкових дверях вже цілувалися.

А на кім висипи?

На Анніччю чорнели.

Аніччю будим не хотіти і ушпиралась, але десятки рук випинали з тісної юрми, і гарячі уста підлавали охоти.

Иди, дівчино, иди.

І Аніччю обіймала за ший того, що висів, та смачно цілувала в уста при загальних радянських криках.

Про тіло забути. Тільки три бачи лишні, як при нім та скорботно дивились скляними очима, як по жовтім застигалим обличчю зазирали муча.

Молодині дили до гри. З очима, в яких ще не встигло згаснути смертельне світло і затертіся образ мерця, вони очолювали цілуватися, байдужі до чоловіків, які так само обіймали та тушили чужих жінок.

Дівчата пошукнули дунали по хаті і сплітались з плечем сумної трембіти, що все озвняла далекі гори про смерть на самотній кичері.

Палагна не голосила більше. Вже було пізно і треба було прийняти гостей.

Веселість вже розпалалась. Робилось душ-

Тепер пригласень до М.В. Ю.К. і беріме до неї перше і саме споду, щоб та від її підлавали, а післясь вимови її верхи.

Підлавали цієї юнів'ерситетської домі, що м'їх самі перше закладали для нас, а не хто інший. Можна ці підлавали ще раз переглянути й направити, коли цього потрібно. Те саме поше правдо маємо й до її верхів. Треба переглянути їх справу, а навіть усунути їх, коли на це є причини. Цих прав не мають майнери, які ще стоять в Ю.М.В.А. і не будуть їх мати. Це все треба вибороти. Правдою є, що ексекутива М.В. Ю.К. не проявляє ніякої діяльності, крім погодження комуністичних кейсів, але це не означає жадної небезпечки, коли майнери запобіжать цьому на часі.

Головною причиною цього застою є, що в самій ексекутиві немає ані одного члена, щоб дійсно був ознайомлений по тривалішому питанню. Це питання є досить важке й від нього залежить життя та розвиток організації.

Колі редакція мені дозволила, я висловлю свою думку про той час, як т. Стокалюк був в ексекутиві, про той час, як ця нова організація росла на наших очах. Тов. Стокалюк, коли був на організаційній об'їзді, ніколи не опустив юнів'ерситетських зборів на місцях, а навіть натискав, щоб місцеві заряди екскавали такі збори, щоб дати їм про стан організації. Пізніше його дити можна було бачити, що робота кипить: там улашнювалось об'їздувати більшість місцевостей, де інше знаходилось, а там малу групу майнерів. В інших місцях знов стрінувся з перешкодою зі сторони майнокапіння й тим разом улашнювалось організувати, а іншим ще раз до той місцевості, бо майнери прихильно відносились до цієї нової юнів'ерситетської організації, хоча досить була важка.

Теперішній заступник президента Ф. Прей, ані одного разу не був на юнів'ерситетських зборах по мійому тому, що був присутній на Колмен, Алта. Час від часу можна побачити такі висловлювання недовольства від членів цієї юнів'ерситетської організації, а тим більше від її ворогів.

Всюду цьому треба зняти з радити. Майнери на місцях повинні домогтися від Ексекутиви, щоб та пострадала дистанція тов. Стокалюка за організацію зараз по новій році. При-

чи ми маємо досить. Взяти хоч би цю справу злуки майнерів в одну юнів'ерситетську організацію. Вороги бачили, що дійсно немає доброго проводу в юнів'ерситеті й вони починають роботу наступити. Це є досить хитрий підступ з боку Ю.М.В.А. Вони забрали всі сторони сили до наступу на чолі з Морісоном та Хрістофом.

Найважливішою справою є підходивши агітмент, який кінчиться в місяці березні на сідмочу весну. Зібравши все те разом, нам треба буде вести боротьбу. Тут буде боротьба на два фронти: з одної сторони о-перейтери, а другої Ю.М.В.А. Я ніколи не сумніваюсь, що сама Ексекутива М.В.Ю.К. годна повести таку боротьбу. Тов. Стокалюк один був би з тих, що дійсно буде боротися за наші інтереси, а проти інтересів оперейтерів.

Колмен, Алта. А. Гілюк.

ЗАДУРЮЮТЬ ВИСЛУЖЕНИХ ВЕТЕРАНІВ.

Недільні замітки, пороблені прем'єром Кінгом в Лондоні, Онт., є досить великого значення під цей час. Він записав, що питання воєнних пенсій буде широким розпитанням і що уряд серйозно над цим застановився.

Багато повернувшись жовнірів находитися зараз безземельно, а багато з них працює за дуже низьку плату. Результатом цього є те, що вони починають зарадковуватися тим баченням, який намагається "класовою свідомістю".

Але крім цього треба запам'ятати одну головну річ. Проти Радянського Союзу припо-товляється війна. Самі імперіалісти загодяться також до війни між собою і уряд Кінга не хоче остаточно поспі, але і собі загодяться до цієї війни. Тому то колючим є задоволення по-вернувшись жовнірів, говорячи їм про пенсії, щоб можна було їх офіційно вжити як гарматний м'яс в наступній війні. Прем'єр Кінг не обіцяє розв'язати питання воєнних пенсій. Воно може ще почекаати.

Повернувшись жовніри не повинні дати задуритися цими обіцянками або дати ними підкупити, щоб таким способом деще їх офіційно вжити на гарматне м'яс для війни. Вашим ворогом є панська класа. Боротися проти неї!

Вільям Каштан, Гемптон, Онт.

по, люди прили у кептарях, дихали випаром поту, нудним чадом теплового коксу та запахом трупа, що вже псувався. Всі говорили жгало, наче забули, що вони тут, оновідали свої пригоди і ретоталися. Махали руками, гупали один одному в спину і моргали на челядь.

Ті, що не містились у хаті, розкадали на подвір'ї вогонь і справляли коло нього десети гринца. В снігах загасили світло, дивки дико пишали, а варубки дувались од сміху. Забава трисла стинами хати та була хвилями зойку в спокійне доже мерця.

Жовтий вогонь свічок притримався в густому повітрі. Навіть старі приймали участь в забаві. Безжурний ретіт трусив їх синим волоссям, розтягував зморшки та одкривав згини певних зубів. Вони помагали молодшим ловити челядь, наставивши руки, що вже тремтіли. Бажаччо намісто у молодців на грудях, живочий вереск роздирав вуха, тримали босоні, здрівнені з місця, і стукали в лаву, де лежав мерця.

Ха-ха! ха-ха! — котилось од покута до порога, і цілі ряди людей згинались од сміху удвоє, придишнівши руками живот.

Серед ниску і глоти нестерпуче коцкав десь "млин" дерев'яним класотом звязків.

Що маєш молоді? загуків вигукнував меланік.

Маємо кукуруду! — пхались до нього дивки, і сварились між собою жиди, придишнівши довгі борода з кілочка.

Тутій скруцув з рушника, мокрий і замашний, гатив з лускотом в спини направо й наліво. Від нього тикали, серед ретоти й крику, перекидаючи стрічних, збиваючи пил і псуючи повітря. Поміст дивити у хаті під вагою молодих нів, і скажало на лаві тіло, трясучи жовтим обличчям, на якому усе ще грала загадкова усмішка смерті.

На грудях тіло бряжчало мідяні гроші, скинуті добрими душами на перевіз.

Під вікнами сумно ридили трембіти.